

Wyrok z dnia 18 czerwca 2002 r.

I PKN 164/01

Informacja o możliwości wystąpienia z wnioskiem o przeniesienie w stan nieczynny lub wyrażenia zgody na ograniczenie wymiaru zatrudnienia, zawarta w piśmie rozwiązującym za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem mianowanym, nie stanowi składnika oświadczenia woli w przedmiocie rozwiązania stosunku pracy.

Przewodniczący SSN Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Herbert Szurgacz (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 czerwca 2002 r. sprawy z powództwa Iwony M. przeciwko Szkole Podstawowej [...] w P. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 24 listopada 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Pozwem z dnia 7 czerwca 2000 r. powódka Iwona M. domagała się uznania za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, dokonanego w dniu 31 maja przez pozwaną Szkołę Podstawową [...] w P. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Poznaniu wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2000 r. orzekł o bezskuteczności dokonanego wypowiedzenia umowy o pracę.

Sąd ustalił, że powódka pracowała w pozwanej Szkole od 1 stycznia 1991 r. Dnia 28 czerwca 1999 r. została mianowana na stanowisko nauczyciela. W dniu 16 maja 2000 r. strona pozwana poinformowała powódkę, iż ze względu na zmiany organizacyjne w Szkole, nie będzie dla niej pracy w pełnym wymiarze godzin w związku z czym stosunek pracy zostanie z powódką rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2000 r. Powódka może wystąpić z wnioskiem o przeniesienie jej w stan nieczynny albo pracować nadal w wymiarze 2/18 godzin tygodniowo przy jednoczesnym pro-

porcjonalnie obniżonym wynagrodzeniu. O swoim stanowisku w tej sprawie powódka miała poinformować dyrekcję Szkoły do dnia 23 maja. W piśmie z dnia 31 maja skierowanym do powódki strona pozwana poinformowała, iż wobec braku odpowiedzi na pismo z dnia 16 maja przyjmuje, że powódka akceptuje rozwiązanie stosunku pracy z dniem 31 sierpnia.

Zdaniem Sądu, wypowiedzenie umowy o pracę powinno być jednoznaczne, nie można uznać za wypowiedzenie pisma, w którym jest zawarta informacja o zamierzonym rozwiązaniu umowy w przyszłości. Ponadto pismo zwalniające powinno wskazywać przyczynę wypowiedzenia oraz zawierać pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania się do sądu.

W apelacji od powyższego wyroku strona pozwana wskazała, iż oświadczeniem woli rozwiązania stosunku pracy było pismo z dnia 16 maja, które zawierało podanie przyczyny rozwiązania stosunku pracy w postaci zmian organizacyjnych w Szkole, datę ustania stosunku pracy z zachowaniem okresu wypowiedzenia oraz pouczenie o możliwości złożenia wniosku o przeniesienie w stan nieczynny bądź dalsze zatrudnienie przy ograniczonym pensum. Brak pouczenia o możliwości odwołania się do sądu pracy nie może skutkować uznaniem wypowiedzenia za bezskuteczne.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 24 listopada 2000 r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo. Zdaniem Sądu mimo niefortunnej redakcji, pismo pozwanej z dnia 16 maja zawiera wolę rozwiązania z powódką stosunku pracy. Spełnia ono wymagania art. 20 ustawy Karta Nauczyciela oraz wymagania prawa pracy niezbędne dla skutecznego rozwiązania stosunku pracy; brak pouczenia o możliwości odwołania się do sądu pracy od dokonanego wypowiedzenia nie powoduje jego bezskuteczność.

Kasacja powódki została oparta na podstawach naruszenia prawa materialnego: art. 65 k.c. oraz art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela i przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1, 316, 328 § 2 oraz 224 k.p.c. W uzasadnieniu kasacji skarżąca zarzuciła, że Sąd Okręgowy zmienił ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji przez przyjęcie, że pismem wypowiadającym było pismo z dnia 16 maja 2000 r., a nie z dnia 31 maja - bez przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego, a także przyjęcie w sposób dowolny, że pismo strony pozwanej z 16 maja spełnia wymagania art. 20 Karty Nauczyciela. Uzasadnienie wyroku w wymienionym zakresie jest lakoniczne. Powyższe uchybienia stanowią naruszenie

art. 233 § 1 oraz art. 328 k.p.c. Nadto kasacja zarzuca naruszenie art. 65 k.c. przez błędną wykładnię treści pisma z dnia 16 maja, które - zdaniem skarżącej - nie jest oświadczeniem o wypowiedzeniu stosunku pracy, a jedynie jego zapowiedzią, spowodowaną pominięciem notatki służbowej i pisma do ZNP i NSZZ Solidarność. Art. 20 Karty Nauczyciela został zastosowany przez pozwaną niewłaściwie, z pominięciem uregulowań art. 10 i art. 22 tej ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393¹¹ k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, co oznacza, że jest związany wskazanymi w skardze kasacyjnej podstawami i uzasadnieniem kasacji. Odnośnie do zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 328 k.p.c. należy stwierdzić, że kasacja nie uwzględnia odróżnienia ustalenia treści oświadczenia woli od wykładni uprzednio ustalonej treści oświadczenia woli oraz jego kwalifikacji prawnej. Ustalenie treści oświadczenia woli należy do ustaleń faktycznych. Treść oświadczeń strony pozwanej zawarta w pismach z dnia 16 i 31 maja 2000 r. nie była sporna. Sporna była natomiast ich wykładnia, w tym znaczeniu, czy i które z nich wyrażało wolę podmiotu zatrudniającego rozwiązania stosunku pracy. W tych warunkach zarzut kasacji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy uznać za chybiony.

Za chybiony należy uznać również zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. Kasacja zarzucająca zaskarżonemu wyrokowi, że został wadliwie uzasadniony powinna wykazać, że nie ma możliwości jednoznacznej rekonstrukcji podstaw rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2000 r., I PKN 32/00, Wokanda 2001 nr 7-8, poz. 62). W rozpoznawanej sprawie zarzut kasacji naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. sprowadza się do stwierdzenia, iż „uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest nader lakoniczne”.

Skarżący ma rację wskazując, iż wykładnia oświadczeń woli należy do kwestii prawnych i podlega kontroli kasacyjnej. Odmiennie jednak niż przyjmuje to skarżący w kasacji, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że Sąd drugiej instancji dokonał prawidłowej kwalifikacji oświadczenia woli zawartego w piśmie strony pozwanej z dnia 16 maja 2000 r. jako wypowiedzenia powódce stosunku pracy i nie naruszył zasad wykładni oświadczeń woli przewidzianych art. 65 § 1 k.c. Pracodawca powołał się w wymienionym piśmie na zmiany organizacyjne w Szkole, z których wynikało, że dla

powódki nie będzie pracy w pełnym wymiarze godzin i że z tej przyczyny stosunek pracy z powódką zostanie rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2000 r. Istotą wypowiedzenia jest wyrażenie woli rozwiązania stosunku pracy po upływie okresu wypowiedzenia (art. 30 § 1 pkt 2 k.p. w związku z art. 91c Karty Nauczyciela). Te dwa wymienione wyżej elementy zostały zawarte w skierowanym do powódki piśmie z dnia 16 maja. Pismo to zawiera ponadto dodatkowe elementy, mianowicie informację, iż powódka może wystąpić z wnioskiem o przeniesienie w stan nieczynny albo wyrazić zgodę na ograniczenie wymiaru zatrudnienia. Nie stanowiły one jednak składnika oświadczenia woli rozwiązania stosunku pracy. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela dyrektor szkoły w razie częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć rozwiązuje z nim stosunek pracy lub, na wniosek nauczyciela, przenosi go w stan nieczynny. Nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może wyrazić zgodę na ograniczenie zatrudnienia w trybie określonym w art. 22 ust. 2. Powódka nie udzieliła odpowiedzi w sprawie przeniesienia w stan nieczynny ani co do dalszej pracy w warunkach ograniczenia zatrudnienia, co strona pozwana potraktowała w piśmie z dnia 31 maja 2000 r. jako brak akceptacji ze strony powódki na przewidziane prawem (art. 20 i art. 22 Karty Nauczyciela) możliwości kontynuowania zatrudnienia w zmienionych warunkach bądź przeniesienia w stan nieczynny. Zawarty w kasacji zarzut naruszenia art. 22 Karty Nauczyciela przez propozycję ograniczenia zatrudnienia poniżej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć nie może być wiązany z kwestią istnienia lub braku oświadczenia woli rozwiązania stosunku pracy; mógłby on być podnoszony w ramach ewentualnego sporu o warunki zatrudnienia w związku ze skorzystaniem z możliwości pracy przy ograniczonym zatrudnieniu.

Skoro kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw, na podstawie art. 393¹² k.p.c. Sąd Najwyższy oddalił kasację.

=====